

बीसीजी खोप लगाइएको
ठाउँको स्याहार
बिरामीहरू निम्ति जानकारी

यो पर्चा बीसीजी खोप लगाएका व्यक्तिहरूका लागि हो। बेसिले कालमेटे-गुईरीन [Bacille Calmette- Guérin (BCG)] को आविष्कार पास्चेउर इन्स्टिट्यूट (लिले) [Pasteur Institute (Lille)] मा कालमेटे [Calmette] र गुईरीन [Guérin] ले गरेका थिए र यसमा क्षयरोग अर्थात् ट्यूबरकुलोसिस [Tuberculosis (TB)] उत्पन्न गर्ने ब्याक्टेरिया (रोगाणुहरू)-को दूर्बल पारिएको रूप विद्यमान हुन्छ। यसले क्षयरोग (टीबी) हुँदैन, बरू तपाईं कहिल्यै यो रोगको सम्पर्कमा आउनुभयो भने तपाईंमा रोग विरुद्ध संरक्षण (रोग प्रतिरोधात्मकता) विकसित गर्दछ।

बीसीजी खोप लगाइएको ठाउँको स्याहार

छालाको बाहिरी तहमा खोपिने भ्याक्सिनले त्यस ठाउँमा स्यानो सेतो 'फोका' निस्कन्छ, जसलाई चलाइनु हुँदैन। आधा घण्टाभित्रमा यो आफै हराउनेछ। प्रायःजस्ता मामिलामा, यद्यपि सबै मामिलामा होइन, बीसीजी-ले खोप लगाइएको ठाउँमा प्रतिक्रिया उत्पन्न गर्दछ, सामान्यतः खोप लगाइएको 2-8 साताहरूमा। त्यो ठाउँमा घरिघरि एउटा सानो प्रायः पीप परेको रातो डल्लो निस्कन्छ, पाप्रो उफ्किन्छ वा फोका निस्कन्छ। त्यो ठाउँबाट प्रायः पानी बग्नु अति नै सामान्य कुरो हो। यो विस्तारै सुक्ने छ र पाप्रा बन्नेछ, यो निको हुनमा केही महिना लाग्न सक्छ।

त्यो ठाउँ वा पाप्रोलाई नघोच्नुहोस्, नमिच्नुहोस्, नकन्याउनुहोस् वा नधुनुहोस्। यी कुराहरूको ध्यान राखिएन भने घाउ बल्लिने छ र यो निको हुनमा लामो समय लाग्नेछ र संक्रमण पनि लाग्न सक्छ र पछि नराम्रो टाटो पर्न सक्दछ।

बीसीजी खोप लगाइएको ठाउँलाई सुक्का राख्नु र जतिसक्दो यसमा हावा लाग्न दिनु जरूरी छ। यसलाई नढाक्नुहोस्, आवश्यक परे हलुको लुगा लगाउनुहोस्, तर कस्सिएको वा चिलाउने लुगाहरू जस्तै ऊनी स्वीटरहरू नलगाएकै राम्रो।

त्यो ठाउँलाई नभिजाउनुहोस् र त्यसलाई ढाडिन त पक्कै नदिनुहोस्। त्यो ठाउँ पानीले ढाडिने सम्भावना छ भने, जस्तै पौडी खेल्दा, त्यो ठाउँलाई वाटरप्रुफ प्लास्टरले ढाक्नुहोस्; जतिसक्दो चाँडो प्लास्टर निकाल्नुहोस्, छालालाई नदलिकन सुकाउनुहोस् र फेरि त्यसमा हावा लाग्न दिनुहोस्। नुहाउँदा वा शावर लिँदा त्यो ठाउँलाई नढाक्नुहोस् तर त्यो ठाउँ नरगडियोस् भन्ने ध्यान राख्नुहोस्। फेरि त्यसलाई छाला नदलिकन सुकाउनुहोस् र त्यसमा हावा लाग्न दिनुहोस्।

राम्ररी ध्यान राखिने हो भने वीसीजी खोपले कुनै समस्या उत्पन्न हुँदैन। 6-8 सातापछि, कहिलेकाहिँ बढी समयपछि, पाप्रा आफै निस्कनेछ र त्यहाँ सानो रातो चिह्न देखिने छ जो समयका साथै मेटिँदै जानेछ र अन्त्यमा सानो दाग बाँकी रहनेछ।

सम्भावित दुष्प्रभावहरू:

विरलै मामिलाहरूमा गम्भीर एलर्जिक प्रतिक्रियाहरू (अनुहार, गर्दन वा गला रातो हुनु/सुन्निनु; छालामा ज्यास हुनु; सास फेर्नमा कठिनाइहरू) हुन सक्छन्। खोप लगाइएपछि तपाईंलाई प्रतीक्षालयमा 5-10 मिनेटसम्म बस्नका लागि भनिनेछ जसबाट यस्तो केही भइहालेको खण्डमा तपाईंलाई तत्काल चिकित्सा सहायता सजिलै उपलब्ध गराउन सकियोस्।

असामान्य दुष्प्रभावहरू: (100 मा 1 जनामा भन्दा कम्तिमा यो हुन सक्छ)

- ज्वरो।
- काखीमामा 1 से.मी. भन्दा ठूलो गाँठो [lymph nodes] निस्कनु।
- खोप लगाइएको ठाउँमा 1 से.मी. भन्दा लामो पानी बग्ने घाउ।

विरलै हुने दुष्प्रभावहरूहरू: (1000 मध्ये 1 मामिलामा हुन सक्छ)

- गाँठो निस्कनु, कहिलेकाहिँ पानी बग्ने खटिरो, सम्भवतः घाउ।
- खोप ब्याक्टेरियाको संक्रमण जो सारा शरीरमा फैलन सक्छ।

केही दुष्प्रभावहरूहरूको उपचार गरिनु पर्ने हुन्छ।

थप सल्लाह:

बीसीजी खोप लगाइएको पाखुरामा 3 महिनासम्म, वा खोप लगाएको ठाउँ निको नभएसम्म अन्य कुनै इन्जेक्शन नलगाउनुहोस्।

बीसीजी खोप लगाएको ठाउँमा तपाईंलाई केही समस्या हुँदछ वा चिन्तित हुनुहुन्छ भने, कृपया क्षयरोग सेवाको निम्न नम्बरमा फोन गर्नुहोस्:

0118 3228266

0118 3226882

रोयल बर्कशायर एनएचएस फाउन्डेशन ट्रस्ट
[Royal Berkshire NHS Foundation Trust]
London Road
Reading RG1 5AN
0118 322 5111 (स्वीचबोर्ड)
www.royalberkshire.nhs.uk

अनुरोध गर्दा यो कागजात अन्य भाषा र स्वरूपमा पनि उपलब्ध हुन सक्नेछ।

RESP_446

बर्कशायर क्षयरोग सेवा [Berkshire TB Service], श्वास सम्बन्धी चिकित्सा विभाग
[Department of Respiratory Medicine], जनवरी 2008,
संशोधित: जुलाई 2017
आगामी समीक्षा मिति: जुलाई 2019